

Over dit boek

Max Havelaar is het beroemdste boek uit de Nederlandse literatuur.

Het is geschreven in 1860 en wordt nog steeds herdrukt en gelezen.

Het verhaal van Max Havelaar speelt in

Nederlands-Indië (nu: Indonesië), rond 1855.

In die tijd was dat een kolonie van Nederland.

Er waren Nederlandse ambtenaren die het land bestuurden. Max Havelaar is een van die ambtenaren: de assistent-resident van Lebak, op het eiland Java.

De schrijver van *Max Havelaar* is Multatuli.

Dat is niet zijn echte naam; het is een pseudoniem.

Zijn echte naam is Eduard Douwes Dekker.

‘Multatuli’ betekent in het Latijn ‘ik heb veel geleden’.

Eduard Douwes Dekker vond dat hij veel had geleden.

Daarom noemde hij zich Multatuli.

Max Havelaar is voor een groot deel een autobiografie.

Dat wil zeggen dat de hoofdpersoon (Max Havelaar) de schrijver zelf is.

Eduard Douwes Dekker heeft meegemaakt wat Max Havelaar in het boek meemaakt.

Max Havelaar was meteen een bestseller, en Multatuli was in één klap beroemd.

Maar dat was voor Multatuli niet genoeg.

Hij had het boek geschreven om andere redenen:

- hij wilde een baan als resident in Nederlands-Indië, zodat hij de boeren daar kon helpen;
- hij wilde een schadevergoeding van de Nederlandse Staat omdat hij ontslagen was;
- hij wilde een koninklijke onderscheiding: van de Orde van de Nederlandse Leeuw.

Als je *Max Havelaar* hebt gelezen zul je begrijpen waarom Multatuli zo graag de boeren in Nederlands-Indië wilde helpen. Ook snap je waarom hij een schadevergoeding wilde en een koninklijke onderscheiding.

Over de structuur van dit boek

Max Havelaar is een moeilijk boek.

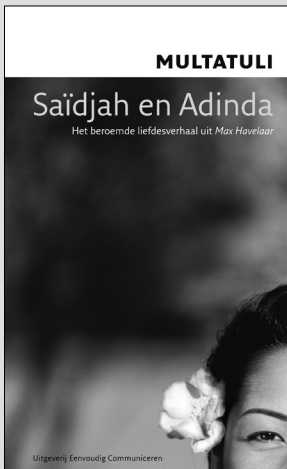
Dat komt door de taal die voor ons ouderwets is. (In die tijd was het juist heel modern!) En het komt door de opbouw van het boek. Zo zijn er drie schrijvers: Droogstoppel, Stern en Multatuli. Ook speelt het verhaal zich af op twee plaatsen, namelijk in Amsterdam en in Nederlands-Indië. En er zitten veel zijlijnen en zijsprongen in het verhaal.

Ik heb het boek makkelijker gemaakt door de taal aan te passen aan deze tijd. En ik heb een heleboel zijlijnen en zijsprongen weggelaten. Maar de rest heb ik niet veranderd. Dat kon niet, dan zou ik het bijzondere van de *Max Havelaar* hebben weggehaald.

Marian Hoefnagel

april 2014

In hoofdstuk 12 staat de geschiedenis van Saïdjah en Adinda. Dit zijn twee tieners die wonen op het eiland Java. Als je het verhaal hebt gelezen, dan begrijp je hoe slecht de bevolking op Java het had.

De geschiedenis van Saïdjah en Adinda is ook verkrijgbaar als apart boek bij uitgeverij Eenvoudig Communiceren.

ISBN 978 90 8696 014 9

Toneelstuk

Multatuli heeft het onderstaande toneelstukje aan het begin van zijn boek gezet omdat dit een belangrijk thema van zijn boek is: onschuldige mensen worden gestraft om niets.

Om onduidelijke redenen is dit toneelstukje bekend geworden onder de naam *Barbertje moet hangen*. Het had natuurlijk moeten heten '*Lothario moet hangen*'.

De betekenis van de uitdrukking '*Barbertje moet hangen*' is: als er iets gebeurd is, dan moet iemand de schuld krijgen.

Barbertje moet hangen, een toneelstuk(je) dat nooit is uitgegeven

Agent: 'Meneer de rechter, daar is de man die Barbertje heeft vermoord.'

Rechter: 'Die man moet hangen. Hoe heeft hij dat gedaan?'

Agent: 'Hij heeft haar in kleine stukjes gesneden en die heeft hij in een vat met zout gedaan.'

Rechter: 'Dat is heel erg verkeerd. Hij moet hangen.'

Lothario: ‘Rechter, ik heb Barbertje niet vermoord. Ik heb haar voedsel en kleding gegeven. Ik heb haar verzorgd. Er zijn getuigen die kunnen zeggen dat ik een goed mens ben en geen moordenaar.’

Rechter: ‘Man, jij moet hangen! Je maakt je misdaad erger door je verwaandheid. Het kan toch niet dat iemand zichzelf een goed mens noemt, terwijl hij beschuldigd wordt van moord.’

Lothario: ‘Maar rechter, er zijn getuigen die zullen zeggen dat het waar is.’

Rechter: ‘Jij moet hangen! Jij hebt Barbertje stukgesneden, ingezouten en je bent verwaand. Dat zijn drie ernstige misdrijven. Wie ben jij, vrouwtje?’

Vrouwtje: ‘Ik ben Barbertje.’

Lothario: ‘Goddank! Rechter, u ziet dat ik haar niet heb vermoord!’

Rechter: ‘Hm, ja, zo. En je hebt haar ook niet ingezouten?’

Barbertje: ‘Nee, rechter. Hij heeft me niet ingezouten. Hij is juist heel goed voor me geweest. Hij is een goed mens.’

Lothario: 'U hoort het, rechter. Ze zegt dat ik een goed mens ben.'

Rechter: 'Hm ..., het derde punt blijft dus staan. Breng die man weg, agent. Hij moet hangen. Hij is schuldig aan verwaandheid.'